

INSTRUMENT DE SUSȚINERE FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ DESTINAT DEZVOLTĂRII ÎNTRERINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII - CREȘTEM IMM

FIȘA DOCUMENTULUI

Numărul ediției versiunii	Organul responsabil	Comentarii generale privind aprobarea/modificările realizate	Data aprobării
Versiunea 1.0.	Consiliul Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului	Aprobare inițială	Proces-verbal nr. 9 din 22 septembrie 2025
Versiunea 2.0.	Consiliul Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului	A doua aprobare	Proces-verbal nr. 2 din 10 februarie 2026
Versiunea 3.0.	Consiliul Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului	A treia aprobare	Proces-verbal nr. 8 din 30 aprilie 2026

CUPRINS

CAPITOLUL I: DISPOZIȚII GENERALE.....	3
1. Context.....	3
2. Definiții.....	4
3. Obiectivele instrumentului.....	4
4. Principiile de bază aplicate în elaborarea și administrarea instrumentului	5
5. Indicatorii de monitorizare ai instrumentului.....	6
6. Încadrarea instrumentului în schema de ajutor de minimis	7
7. Perioada de implementare a Instrumentului și estimarea costurilor aferente.....	7
8. Instituții responsabile de inițierea, gestionarea și finanțarea instrumentului	8
CAPITOLUL II. Componentele instrumentului.....	8
9. Componenta I – informare și promovare	8
10. Componenta II – suport financiar nerambursabil	8
10.1. Depunerea planului de afacere	10
10.2. Evaluarea pre-finanțare a planului de afacere	11
10.3. Aprobarea finanțării planului de afacere	12
10.4. Respingerea finanțării planului de afacere	13
11. Componenta III – Monitorizare și evaluare	13
11.1. Accesarea resurselor financiare de către beneficiari	13
11.2. Monitorizarea post-finanțare a beneficiarilor.....	14
CAPITOLUL III. CRITERII DE ELIGIBILITATE	15
12. Criterii de eligibilitate generale	15
13. Criterii specifice de eligibilitate pentru accesarea suportului financiar nerambursabil destinat lansării afacerii.....	15
13.1. Pentru solicitant.....	15
13.2. Pentru activitatea economică pentru care se solicită finanțare	17
13.3. Pentru cheltuieli	17
14. Criterii specifice de eligibilitate pentru accesarea suportului financiar nerambursabil destinat dezvoltării afacerii	18
14.1. Pentru solicitant.....	18
14.2. Pentru activitatea economică pentru care se solicită finanțare	19
14.3. Pentru cheltuieli	19
15. Investiții și cheltuieli neeligibile.....	22
CAPITOLUL IV: DISPOZIȚII FINALE	23
16. Reguli de evidență și de raportare.....	23
17. Integrarea condițiilor stabilite prin acordurile cu partenerii de dezvoltare	23

CAPITOLUL I: DISPOZIȚII GENERALE

1. Context

Instrumentul de susținere financiară nerambursabilă destinat dezvoltării IMM-urilor – „CREȘTEM IMM” (în continuare – Instrument) are drept scop sprijinirea lansării și dezvoltării antreprenoriatului local prin oferirea de resurse și oportunități de creștere pentru microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii din Republica Moldova, contribuind astfel la consolidarea economiei naționale și la promovarea unui mediu de afaceri sustenabil.

Instrumentul acoperă întregul ciclu de viață al întreprinderii, de la faza de inițiere până la etapele de creștere și modernizare, asigurând astfel un suport continuu și coerent pentru sectorul IMM din Republica Moldova.

Instrumentul este elaborat în baza prevederilor art. 9 alin. (2¹) și art. 11 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, art. 5¹ din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârea Guvernului nr. 603/2025 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de elaborare, aprobare, implementare și monitorizare a instrumentelor de susținere destinate înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, finanțate din bugetul de stat și Hotărârea Consiliului Concurenței nr. 06/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de minimis. Acest instrument facilitează accesul antreprenorilor la sprijinul acordat de către Guvernul Republicii Moldova și partenerii de dezvoltare care se aliniaza priorităților strategice de dezvoltare a IMM-urilor. Instrumentul are caracter public, este destinat întreprinderilor înregistrate în Republica Moldova și definite în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2016.

Instrumentul este elaborat în scopul realizării obiectivelor guvernamentale trasate în documentele de politici publice privind stimularea dezvoltării microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii:

- Strategia națională de dezvoltare economică 2030;
- Programul național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității 2023–2027 (PACC) ;
- Planul de creștere a Republicii Moldova 2025–2027;
- Programul național de dezvoltare industrială 2024–2028;
- Programul de promovare a economiei verzi și circulare 2024–2028;
- Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova 2023–2030;
- Programul de promovare și asigurare a egalității între femei și bărbați 2023–2027.

Instrumentul asigură continuitatea eforturilor depuse pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare a sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii trasate de Guvernul Republicii Moldova și puse în implementare inclusiv prin următoarele Hotărâri de Guvern:

- a) Programul ”START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 348/2022 (expirat la 10.06.2025);
- b) Programul de atragere a remitențelor în economie ”PARE 1+2” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2022 (expirat la 16.09.2025);
- c) Programul de susținere a antreprenoriatului feminin aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 809/2023 (expiră la 16.11.2026).
- d) Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 129/2022 (expirat la 11.04.2025);
- e) Programul de rețehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 515/2022 (expirat la 05.08.2025);
- f) Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 592/2019 (expirat la 06.12.2025).

2. Definiții

- (1) **activitate economică** – totalitatea acțiunilor desfășurate în mod organizat și continuu de o întreprindere, care vizează producerea de bunuri, prestarea de servicii sau executarea de lucrări, cu obținerea efectivă a veniturilor din vânzarea acestora sau activitățile care, deși nu au generat încă venituri efective din vânzări, implică investiții sau cheltuieli orientate spre generarea de venituri viitoare (de exemplu, investiții în plantații, turism, infrastructură, dezvoltare de produse etc.).
- (2) **activități cu valoare adăugată înaltă** – activitățile economice care conduc semnificativ la creșterea valorii produselor prin utilizarea tehnologiilor moderne, a inovării sau procesării avansate, precum și la sporirea eficienței economice, a productivității și a valorii comerciale a produselor, asigurând competitivitate pe piață și susținând dezvoltarea durabilă;
- (3) **antreprenor/ oare debutant/ă** – persoană fizică care desfășoară pentru prima dată activitate antreprenorială și/sau nu deține controlul ori o cotă parte de peste 51% dintr-o întreprindere care a înregistrat activitate economică pe o perioadă mai mare de 24 de luni;
- (4) **beneficiar** – IMM care desfășoară activitate economică și care a obținut suport financiar nerambursabil prin intermediul Instrumentului;
- (5) **IMM** – microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care corespund criteriilor stipulate la art. 4 din Legea nr. 179/2016, cu excepția persoanelor fizice care activează în baza patentei de întreprinzător și a persoanelor juridice de drept public.
- (6) **IMM fondată de tineri** – IMM în care capitalul social și/sau dreptul de vot sunt deținute, cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii planului de afaceri, în proporție de cel puțin 51% de către unul sau mai mulți tineri cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 ani (inclusiv);
- (7) **IMM fondată de femei** – IMM în care capitalul social și/sau dreptul de vot sunt deținute, cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii planului de afaceri, în proporție de cel puțin 51% de către una sau mai multe femei;
- (8) **IMM fondată de lucrători migranți sau rudele de gradul I al acestora** – IMM în care capitalul social și/sau dreptul de vot sunt deținute, cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii planului de afaceri, în proporție de cel puțin 51% de către lucrători migranți sau rudele de gradul I al acestora;
- (9) **întreprinderi afiliate** – întreprinderi relaționate, conform criteriilor stabilite de art. 203 Cod civil;
- (10) **lucrător migrant** – cetățean al Republicii Moldova plecat peste hotarele țării în scopul desfășurării activității de muncă, care poate confirma prin documente justificative că mijloacele financiare deținute, provin din remitențe;
- (11) **plan de afaceri / business-plan** – propunere de dezvoltare strategică a unei întreprinderi, elaborată de solicitant;
- (12) **remitențe** – resurse financiare ale lucrătorilor migranți, obținute din munca peste hotarele Republicii Moldova și transmise în țară pentru inițierea/dezvoltarea unei afaceri;
- (13) **rude de gradul I** – soț/soție, părinți/copii, părinți înfietori/copii înfiați;
- (14) **solicitant** – persoană fizică care intenționează să lanseze o afacere cu scopul desfășurării activității economice sau IMM care desfășoară activitate economică și care solicită suport financiar nerambursabil prin intermediul instrumentelor;
- (15) **suport financiar nerambursabil** – finanțare sub formă de mijloace financiare (grant) acordată beneficiarilor în cadrul Instrumentului pentru implementarea planului de afaceri.

3. Obiectivele instrumentului

Obiectiv general: Dezvoltarea și implementarea unui instrument integrat de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii, care să susțină atât lansarea, cât și dezvoltarea acestora, prin facilitarea

accesului la finanțare, stimularea investițiilor, inovării și competitivității, în concordanță cu prioritățile strategice naționale și standardele europene.

Obiectivele specifice ale Instrumentului sunt următoarele:

- a) stimularea inițierii și dezvoltării afacerilor fondate și gestionate de tineri, prin facilitarea accesului la finanțare nerambursabilă și susținerea investițiilor inițiale, în vederea creării de întreprinderi viabile și sustenabile;
- b) stimularea valorificării remitențelor în inițierea și dezvoltarea afacerilor, în special în mediul rural, precum și facilitarea reintegrării economice a persoanelor revenite de peste hotare;
- c) susținerea inițierii și dezvoltării afacerilor fondate și gestionate de femei, prin facilitarea accesului la finanțare și consolidarea oportunităților economice;
- d) susținerea tranziției digitale a IMM, prin promovarea adoptării tehnologiilor digitale, optimizarea proceselor de afaceri și consolidarea capacităților pentru inovare și competitivitate într-o economie modernă.
- e) promovarea modernizării tehnologice și eficienței energetice a IMM, prin stimularea investițiilor în echipamente, utilaje și soluții eficiente din punct de vedere energetic, cu scopul reducerii costurilor operaționale și creșterii sustenabilității producției.
- f) încurajarea tranziției ecologice a IMM, prin susținerea economiei circulare, investițiilor orientate spre reducerea impactului asupra mediului, implementarea practicilor sustenabile și dezvoltarea de produse și servicii prietenoase cu mediul.

4. Principiile de bază aplicate în elaborarea și administrarea instrumentului

În procesul de elaborare și administrare a prezentului Instrument se aplică următoarele principii de bază, menite să asigure transparența, eficiența și orientarea către rezultate durabile:

- (1) **centrarea pe planul de afaceri** („single window”) – solicitantul aplică printr-un mecanism unic, cu un singur plan de afaceri pentru a cărui realizare poate accesa suport financiar nerambursabil, conform mai multor obiective de dezvoltare a IMM-urilor stabilite de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) în Strategia sectorială de cheltuieli, în conformitate cu obiectivele politicilor publice aprobate de Guvern, precum și ținând cont de propunerile altor autorități ale administrației publice și de condițiile stabilite în acordurile încheiate cu partenerii de dezvoltare și/sau donatorii;
- (2) **evaluarea integrată** – planul de afaceri este evaluat, în ansamblu, de către Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA), în funcție de coerența acestuia, de capacitatea întreprinderii și de contribuția estimată la atingerea indicatorilor de dezvoltare a IMM-urilor stabiliți de MDED în Strategia sectorială de cheltuieli, în conformitate cu obiectivele politicilor publice aprobate de Guvern, cu propunerile altor autorități ale administrației publice și cu condițiile prevăzute în acordurile încheiate cu partenerii de dezvoltare și/sau donatorii;
- (3) **transparența și concurența deschisă** – procesul de acordare a suportului se desfășoară în condiții de transparență deplină și concurență echitabilă. Toate informațiile relevante – criterii de eligibilitate, proceduri de evaluare, decizii de finanțare – sunt publice, clare și accesibile. Accesul la instrumentele de susținere este deschis tuturor solicitanților eligibili, iar selecția se face exclusiv pe baza fezabilității planului de afaceri și a potențialului de impact;
- (4) **nediscriminarea și egalitatea de șanse** – suportul este acordat în condiții egale tuturor solicitanților eligibili, fără discriminare pe criterii de sex, vârstă, origine etnică, statut social, orientare religioasă sau alte criterii. Mecanismele de implementare promovează activ participarea femeilor, tinerilor, persoanelor din medii vulnerabile și din zone rurale;
- (5) **flexibilitatea și ajustarea** – suportul se adaptează în funcție de progresul afacerii și modelul de dezvoltare al afacerii;

- (6) **complementaritatea** cu alte mecanisme de suport acordate de IP ODA și de alte instituții publice – instrumentele de susținere se aplică într-un mod coerent și complementar față de alte măsuri existente, fie gestionate de IP ODA, fie de alte autorități publice centrale sau locale. Acordarea suportului se face cu evitarea suprapunerii și dublării intervențiilor, asigurând o utilizare eficientă a resurselor publice conform priorităților de dezvoltare a sectorului IMM-urilor stabilite de MDED în Strategia sectorială de cheltuieli, în conformitate cu obiectivele politicilor publice aprobate de Guvern;
- (7) **gestionarea prudentă a riscurilor** – implementarea și monitorizarea instrumentelor de susținere se bazează pe un sistem de gestionare a riscurilor financiare și operaționale, în conformitate cu politica de administrare a riscurilor adoptată de IP ODA.

5. Indicatorii de monitorizare ai instrumentului

- 1) Indicatori transversali, de produs:
- Numărul total de IMM care au obținut suport financiar nerambursabil, dezagregat pe tip de intervenție (lansare și dezvoltare), categorii de IMM, domeniul de activitate, în profil teritorial;
  - Numărul total de IMM care au obținut suport financiar nerambursabil, dezagregat pe categorii de beneficiari (femei, tineri, migranți), categorii de IMM, domeniul de activitate, în profil teritorial;
  - Valoarea totală a suportului financiar nerambursabil acordat
- 2) Indicatori transversali, de rezultat:
- Creștere cu cel puțin 20% anual a cifrei de afaceri medii a IMM beneficiare, până în 2030;
  - Cel puțin 65% dintre IMM susținute raportează o creștere a productivității muncii, cu cel puțin 10% anual;
  - Cel puțin 6200 locuri de muncă menținute și cca 1800 locuri de muncă noi create anual, dezagregat pe categorii de beneficiari și priorități;
  - Volumul total al investițiilor în economia națională, realizate de beneficiarii Instrumentului, va crește cu cel puțin 1,1 mld. MDL până în anul 2028;
  - Cel puțin 100 IMM susținute vor aplica practici sustenabile integrate în cadrul ESG, către anul 2030.
- 3) Indicatori specifici, de produs:
- Cel puțin 500 IMM susținute financiar pentru lansarea afacerilor, inclusiv fondate de tineri, femei și migranți, până în anul 2028;
  - Valoarea totală a suportului financiar nerambursabil acordat, dezagregat pe tip de intervenție și categorii de beneficiari;
  - Cel puțin 200 IMM susținute financiar pentru adaptarea soluțiilor digitale, până în 2028;
  - Valoarea totală a suportului financiar nerambursabil acordat pentru susținerea tranziției digitale a IMM-urilor dezagregat pe categorii de beneficiari (femei, tineri), categorii de IMM, domeniul de activitate, în profil teritorial;
  - Cel puțin 400 IMM susținute financiar pentru realizarea investițiilor în modernizare tehnologică și/sau soluții de eficiență energetică, până în 2028;
  - Valoarea totală suportului financiar nerambursabil acordat pentru modernizare tehnologică și eficiență energetică dezagregat pe categorii de beneficiari (femei, tineri), categorii de IMM, domeniul de activitate, în profil teritorial;
  - Cel puțin 100 IMM susținute financiar pentru investiții în tehnologii verzi și echipamente ecologice, până în 2028;
  - Valoarea totală a suportului financiar nerambursabil acordat pentru proiecte de tranziție ecologică, dezagregat pe categorii de beneficiari (femei, tineri), categorii de IMM, domeniul de activitate, în profil teritorial.

4) Indicatori specifici, de rezultat:

- a) Rata de supraviețuire a întreprinderilor nou lansate în cadrul componentei de lansare, la 24 luni de la finanțare, dezagregat pe categorii de beneficiari (tineri, femei, migranți) și în profil teritorial;
- b) Ponderea IMM susținute care implementează soluții inovatoare (digitale, tehnologice, organizaționale sau de produs), cel puțin 40% până în 2028;
- c) Numărul IMM beneficiare care implementează măsuri de eficiență energetică, inclusiv prin utilizarea surselor alternative de energie sau optimizarea consumului energetic, în creștere cu 60% către anul 2028;
- d) Numărul IMM beneficiare care aplică practici de reciclare a deșeurilor generate în cadrul activității economice, în creștere cu 30% către anul 2028;
- e) Numărul IMM beneficiare care dezvoltă și comercializează produse sau servicii prietenoase cu mediul, cel puțin 100 beneficiari până în 2028.

6. Încadrarea instrumentului în schema de ajutor de minimis

Finanțarea nerambursabilă acordată prin intermediul acestui Instrument este calificată drept ajutor de minimis, cu excepția finanțărilor acordate pentru activitățile din sectorul de agricultură, silvicultură și pescuit, în conformitate cu prevederile Hotărârii Consiliului Concurenței nr. 06/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de minimis. Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unui beneficiar, cumulată cu alte ajutoare de minimis primite pe parcursul anului curent și al celor 2 ani calendaristici precedenți, nu va depăși pragul de minimis prevăzut la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Beneficiarii vor completa și vor semna Declarația privind ajutoarele de minimis de care au beneficiat în ultimii 3 ani, inclusiv anul în curs, conform reglementărilor Consiliului Concurenței.

Ajutorul de minimis acordat prin intermediul prezentului Instrument nu se cumulează cu ajutoare de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoare de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare de risc dacă o astfel de cumulare ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de alte acte normative. Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru costuri eligibile specifice sau care nu pot fi asociate unor astfel de costuri pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul altui act normativ”, în acord cu pct. 33 al Hotărârii Consiliului Concurenței nr. 06/2024 privind aprobarea Regulamentului cu privire la ajutorul de minimis.

7. Perioada de implementare a Instrumentului și estimarea costurilor aferente

Perioada de implementare

Instrumentul CREȘTEM IMM va fi aplicat până la data de 31 decembrie 2030, în conformitate cu planul de implementare din Anexa 1, cu posibilitatea extinderii duratei prin decizie a Consiliului IP ODA, în funcție de necesitățile strategice și resursele disponibile. Activitățile de implementare și finanțare a afacerilor vor fi desfășurate în primii trei ani de aplicare a instrumentului, iar ultimii doi ani vor fi destinați monitorizării și evaluării rezultatelor acestuia.

Bugetul Instrumentului

Bugetul de implementare a instrumentului este estimat per prioritate stabilită de MDED în Strategia sectorială de cheltuieli, în conformitate cu obiectivele politicilor publice aprobate de Guvern, valoarea totală estimată constituie 782.500,0 mii lei. Repartizarea bugetului se anexează la prezentul Instrument Anexa 2.

Bugetul de implementare a instrumentului poate fi extins în limitele alocațiilor aprobate în acest scop în Legea bugetului de stat, precum și din alte surse neinterzise de legislație (din proiecte finanțate din surse externe, alocații din veniturile IP ODA, etc.).

IP ODA poate înainta Consiliului, cu avizul prealabil al MDED, propuneri de realocare a bugetului între priorități. În cazul epuizării bugetului aferent unei linii prioritare, depunerea planurilor de afaceri pentru obiectivul de dezvoltare respectiv va fi suspendată.

8. Instituții responsabile de inițierea, gestionarea și finanțarea instrumentului

- Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului – inițiază și gestionează instrumentul.
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării – finanțează instrumentul, utilizând drept surse bugetul de stat și finanțări oferite de parteneri de dezvoltare și/sau donatori, ori alte surse de asistență externă.

Condițiile stabilite în acordurile încheiate cu partenerii de dezvoltare și/sau donatorii pot fi integrate în cadrul prezentului instrument prin completarea acestuia și a manualului operațional de implementare cu cerințele sau condițiile specifice aplicabile.

CAPITOLUL II. COMPONENTELE INSTRUMENTULUI

Instrumentul este structurat în următoarele componente:

- a) componenta I – informare și promovare;
- b) componenta II – suport financiar nerambursabil;
- c) componenta III – monitorizare și evaluare.

9. Componenta I – informare și promovare

Pentru atingerea obiectivelor Instrumentului și asigurarea implementării eficiente a acestuia, în cadrul Componentei I, sunt organizate activități și campanii de informare și promovare, precum și de acordare a suportului consultativ. Aceste inițiative au rolul de a crește vizibilitatea Instrumentului, de a facilita accesul la informații relevante și de a sprijini antreprenorii în procesul de aplicare și dezvoltare a afacerilor.

10. Componenta II – suport financiar nerambursabil

Prezentul Instrument stabilește ponderea suportului financiar și valori maxime a suportului diferențiate în funcție de tipul întreprinderii, asociați și de obiectivul de dezvoltare.

A. Suport financiar nerambursabil pentru lansarea afacerii

Tabel 1: Plafoanele de suport financiar maxim eligibil - lansarea afacerii

Obiectiv	Suport financiar nerambursabil			Valoarea maximă a suportului financiar (MDL)
	% pentru tineri, femei, migranți	% suplimentar pentru afaceri amplasate în afara mun. Chișinău (inclusiv suburbii)	% Total	
susținerea tinerilor pentru lansarea afacerii	60%	10%	70%	600.000
susținerea lucrătorilor migranți pentru lansarea afacerii	60%	10%	70%	
susținerea femeilor pentru lansarea afacerii	60%	10%	70%	

Condiții specifice pentru acordarea suportului financiar nerambursabil pentru lansarea afacerii:

- 1) În cazul în care IMM-ul se încadrează simultan la toate cele trei obiective (fondată de femeie, tânăr ori lucrător migrant sau rudele de gradul I al acestora), suportul financiar poate fi acordat dintr-o singură categorie.
- 2) Suportul financiar pentru lansarea afacerii poate fi accesat o singură dată. Depunerea repetată a planului de afaceri în scopul atingerii plafonului maxim nu este permisă.
- 3) Beneficiarii care au primit anterior suport financiar nerambursabil în cadrul programelor de suport dedicate lansării afacerii, administrate de către I.P. ODA, nu pot solicita repetat suport financiar pentru lansarea afacerii.

B. Suport financiar nerambursabil pentru dezvoltarea afacerii

Tabel 2: Plafoanele de suport financiar maxim eligibil - dezvoltarea afacerii

Obiective de dezvoltare a IMM	Suport financiar nerambursabil (%)	Valoarea maximă a suportului financiar (MDL)
Microîntreprindere:		
tranziție digitală	35	1.000.000
tranziție ecologică	50	1.500.000
modernizare tehnologică și eficiență energetică	35	1.500.000
Întreprindere mică:		
tranziție digitală	30	1.500.000
tranziție ecologică	45	2.000.000
modernizare tehnologică și eficiență energetică	30	2.000.000
Întreprindere mijlocie:		
tranziție digitală	25	2.000.000
tranziție ecologică	35	3.000.000
modernizare tehnologică și eficiență energetică	25	3.000.000

Condiții specifice pentru acordarea suportului financiar nerambursabil pentru dezvoltarea afacerii:

- 1) În cazul în care IMM-ul este fondat de o femeie sau de un tânăr, ponderea suportului financiar se majorează cu 10 puncte procentuale. În cazul în care IMM-ul îndeplinește simultan ambele condiții (fondată de femeie și de tânăr), majorarea se acordă o singură dată.
- 2) Suportul poate fi accesat pentru mai multe obiective de dezvoltare concomitent, sau în mai multe etape, până la atingerea plafonului maxim per fiecare obiectiv.
- 3) Participarea beneficiarilor din programele de suport anterioare care au avut aceleași obiective de finanțare, stipulate în cadrul prezentului instrument, este permisă exclusiv până la atingerea plafonului maxim eligibil per obiectiv de dezvoltare, ținând cont de valoarea finanțării oferite în cadrul respectivelor programe.

Condiții generale pentru acordarea suportului financiar nerambursabil:

- 1) Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate întreprinderii unice pe o perioadă de 3 ani, cumulată cu valoarea suportului financiar nerambursabil acordat în conformitate cu prezentul Instrument, nu depășește pragul de minimis de 5 000 000 MDL.
- 2) Întreprinderile eligibile pot acoperi insuficiența de capital din surse de creditare și/sau pot beneficia, după caz, de garanții financiare emise de către IP ODA. Sursele de creditare pot fi accesate inclusiv în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023. Garanțiile financiare sunt acordate în baza Regulamentului cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 709/2022.

10.1. Depunerea planului de afacere

- 1) Aplicarea la Instrument se realizează prin depunerea online a planului de afaceri prin intermediul Formularului de aplicare, conform modelului stabilit de către IP ODA, semnat de către solicitant sau a reprezentantului legal cu semnătură electronică calificată.
- 2) Solicitanții Instrumentului vor depune planul de afacere, însoțit de setul de documente corespunzătoare, conform prevederilor Tabel 3.

Tabel 3: Lista documentelor necesare pentru aplicare la instrument

Nr.	Denumirea documentului
Documente obligatorii – se prezintă de către toți solicitanții	
1.	Date financiare privind principalii indicatori financiari și economici existenți și planificați – fișier Excel;
2.	Oferte de preț care să conțină specificații tehnice ale bunurilor/serviciilor solicitate;
3.	Fișa de selectare a Prestatorului/Furnizorului (partea componenta a fișierului Excel)
Documente suplimentare – se prezintă de către solicitanții care corespund cerințelor specifice	
4.	Licențe și autorizații existente emise pe numele întreprinderii – în cazul în care activitatea operațională presupune obligativitatea deținerii acestora;
5.	Procură valabilă - în cazul în care solicitantul este reprezentat de o altă persoană;
6.	Certificatul de formare în domeniul antreprenoriatului, obținut în cadrul programelor de start-up implementate de către IP ODA, și/sau cunoștințe în domeniul antreprenorial, confirmate prin experiența antreprenorială a solicitantului sau certificate de absolvire a cursurilor de instruire/diplome de studii în domeniile relevante - pentru solicitanții care depun planuri de afaceri în numele persoanei fizice sau al unei întreprinderi nou-înregistrate;
7.	Acte care confirmă dreptul de utilizare a spațiilor de producție (documente de proprietate; contracte de locațiune / comodat) – pentru solicitanții care desfășoară activitate de producție;
8.	8.1. Proiect de execuție - pentru planuri de afaceri ce presupun investiții conform pct. 6 – 9 ale obiectivului: C. Obiectiv de dezvoltare a IMM: modernizare tehnologică și eficiență energetică; 8.2. Aviz de racordare la rețeaua electrică, facturile de consum din ultimele 12 luni calendaristice consecutive anterioare depunerii planului de afaceri sau studiu de fezabilitate care să demonstreze capacitatea sistemelor de valorificare a energiei alternative solicitate -

	<p>pentru planuri de afaceri ce presupun investiții conform pct. 7 al obiectivului: C.Obiectiv de dezvoltare a IMM: modernizare tehnologică și eficiență energetică;</p> <p><i>Notă: În cazul sistemelor de producere a energiei din surse regenerabile complet independente (când locul de consum nu este racordat la rețeaua electrică) nu este necesar avizul de racordare.</i></p>
9.	Caiet de sarcini pentru planul de afaceri ce presupune dezvoltarea de aplicații software complexe;
10.	<p>Pentru solicitanții migranți:</p> <p>documente justificative privind proveniența remitențelor, cu o vechime de cel mult 5 ani, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) documente ce justifică angajarea peste hotare a lucrătorului migrant: contract de muncă/certificat de confirmare a salariului și veniturilor/patentă/ permis de muncă; b) documente ce justifică proveniența remitențelor: dispoziție de transfer bancar/ordin de eliberare a numerarului/extras din conturi bancare/declarație vamală. <p>La necesitate, vor fi solicitate și alte acte care demonstrează proveniența remitențelor.</p>

- 3) Aplicarea la Instrument se va realiza în regim de apel deschis, pe bază de contor de aplicații în limita bugetului disponibil, conform unui calendar de depunere a aplicațiilor. Perioada de aplicare și calendarul aferent este anunțată public pe site-ul oficial al IP ODA.
- 4) În cazul în care se atestă lipsa a mai mult de 30% din documente obligatorii și suplimentare (inclusiv filele documentului Excel) aferente planului de afaceri, dosarul va fi returnat pe motiv de neconformitate documentară și nu va influența contorul.
- 5) Planul de afaceri depus de către solicitant pentru accesarea suportului trebuie să fie aliniat la un obiectiv de dezvoltare a IMM-urilor stabilit în Tabel 1, sau la unul sau mai multe dintre obiectivele de dezvoltare Tabel 2.
- 6) Repartizarea articolelor investiționale în cadrul planului de afaceri pe obiective de dezvoltare se realizează de către solicitant la completarea Formularului de aplicare. În cazul în care, pe parcursul evaluării, se constată neconcordanțe între obiectivele selectate și articolele investiționale, IP ODA este în drept să le ajusteze în conformitate cu obiectivele stabilite, cu coordonarea prealabilă a solicitantului.
- 7) În cazul în care bugetul planificat pentru un anumit obiectiv este epuizat, depunerea planurilor de afaceri pe acel obiectiv nu mai este posibilă. Solicitantul va putea aplica doar pentru obiectivele care dispun de resurse financiare disponibile.

10.2. Evaluarea pre-finanțare a planului de afacere

- 1) Procedura de evaluare pre-finanțare are drept scop aprecierea corespunderii solicitanților și a planului de afaceri cu obiectivele Instrumentului, eficacitatea implementării acestora, capacitatea de atingere a indicatorilor de rezultat prevăzuți de Instrument, precum și identificarea eventualelor riscuri ce pot apărea în procesul implementării planului de afaceri.
- 2) Evaluarea pre-finanțare a dosarelor presupune analiza acestora din 4 perspective: analiza de conformitate, analiza economico-financiară, analiza planului de afaceri și analiza riscurilor.
- 3) Analiza de conformitate – presupune examinarea dosarului prin prisma corespunderii cerințelor de eligibilitate ale Instrumentului și alte aspecte de conformitate a solicitantului.
- 4) Analiza economico-financiară – presupune utilizarea instrumentelor de analiză pentru stabilirea unui diagnostic al situației economico-financiare curente și viitoare a solicitantului. Analiza financiară se bazează pe Situațiile financiare pentru ultimele perioade fiscale prezentate la Biroul Național de Statistică sau proiecțiile financiare aferente planului de afaceri, precum și

rapoarte ce țin de câștigurile salariale, costul forței de muncă, alte date relevante care vor fi solicitate, după caz.

- 5) Analiza fezabilității planului de afaceri – presupune aprecierea fezabilității, recuperabilității și corespunderii investițiilor propuse cu scopul și obiectivele Instrumentului. În acest sens, fiecare investiție este analizată din perspectiva relevanței, oportunității, recuperabilității și capacității de a contribui la atingerea indicatorilor de rezultat ai Instrumentului. Un criteriu important este aprecierea capacității solicitantului și echipei (personalul și competențele acestuia) de implementare a planului de afaceri.
- 6) Analiza riscurilor – presupune evaluarea prin prisma eventualelor riscuri care pot surveni în realizarea cu succes a planului de afaceri și/ sau a afacerii. Acestea se referă la capacitatea de a realiza investiția preconizată, de a administra afacerea, de a valorifica investiția conform celor prevăzute în buget. În dependență de nivelul riscurilor identificate dosarului i se va atribui un grad de risc: sporit, mediu, minim, care va fundamenta decizia de finanțare.
- 7) În funcție de gradul de risc identificat responsabilii de evaluare pot solicita documente suplimentare necesare pentru argumentarea opiniei. Acestea se referă, dar nu se limitează la: ordine de plată pentru avansuri acordate, confirmarea împrumutătorului privind acceptarea acordării împrumutului în vederea asigurării contribuției proprii, descifrări și informații din evidența contabilă privind situația economico-financiară a solicitantului la momentul evaluării, contracte / antecontracte / corespondență ce întemeiază volumele produselor fabricate / serviciilor prestate regăsite în prognozele indicatorilor economico-financiar, alte acte / informații relevante.
- 8) Evaluarea pre-finanțare a dosarelor se efectuează conform criteriilor prevăzute în Grila de evaluare (Anexa 5 și Anexa 6). Punctajul minim necesar pentru recomandarea aprobării finanțării planului de afaceri este de "50" puncte.

10.3. Aprobarea finanțării planului de afaceri

- 1) Adoptarea deciziei finale de aprobare sau respingere a finanțării se realizează de către Comitetul de finanțare și risc al IP ODA, în conformitate cu Statutul IP ODA.
- 2) În procesul de examinare, Comitetul de finanțare și risc al IP ODA va urmări corespunderea planurilor de afaceri cu scopul, obiectivele, criteriile de eligibilitate ale Instrumentului, viabilitatea afacerii și atingerea indicatorilor de rezultat ai Instrumentului.
- 3) În cazul bugetului limitat se vor aproba planurile de afaceri după principiul „primul venit, primul servit”.
- 4) În vederea asigurării atingerii indicatorilor de rezultat ai Instrumentului, la adoptarea deciziei privind acceptarea finanțării planurilor de afaceri, Comitetul de finanțare și risc al IP ODA poate interveni cu recomandări și / sau condiționări, care se referă, dar nu se limitează la:
  - a) stabilirea și menținerea pe perioada de implementare și monitorizare a planului de afaceri a câștigului salarial mediu brut pe întreprindere în mărime de cel puțin 70% din câștigul salarial mediu pe ramură;
  - b) capitalizarea profitului net pe perioada de implementare și monitorizare a planului de afaceri;
  - c) realizarea într-un termen prestabilit a altor angajamente care sunt necesare sau reies din implementarea planului de afaceri.
- 5) În vederea diminuării riscurilor valorificării suportului financiar, în cazul în care solicitantul este beneficiar în cadrul prezentului Instrument, sau alte instrumente de suport gestionate de IP ODA, ori aplică concomitent cu mai multe planuri de afaceri, la etapa de evaluare pre-finanțare se va ține cont de gradul de implementare a respectivelor planuri de afaceri și capacitatea financiară a solicitantului. De regulă, se va opta pentru aprobarea a noi planuri de afaceri doar după realizarea a cel puțin jumătate din valoarea investiției a prevăzută conform planurilor de afaceri în derulare. Totodată, cu argumentarea de rigoare, nu se interzice aprobarea concomitentă a mai multor planuri de afaceri.

- 6) Dacă la etapa de evaluare pre-finanțare a dosarelor se constată că articolele de investiții nu corespund cu scopul și obiectivele Instrumentului curent, dar se încadrează în obiectivele altui Program/ Instrument de suport financiar nerambursabil gestionat de I.P. ODA, dosarul integral sau parțial, poate fi redirecționat pentru evaluare în cadrul altui Program/Instrument, cu adaptarea planului de afaceri cu la cerințele Programului/ Instrumentului.

10.4. Respingerea finanțării planului de afacere

Respingerea finanțării planului de afacere poate fi dispusă în următoarele cazuri:

- 1) constatarea necorespunderii solicitantului / planului de afacere criteriilor și cerințelor de eligibilitate ale Instrumentului;
- 2) constatarea existenței restanțelor față de bugetul public național;
- 3) lipsa a mai mult de 30% din documente obligatorii și suplimentare (inclusiv filele documentului Excel) aferente planului de afaceri;
- 4) semnarea necorespunzătoare a documentelor, precum și lipsa documentelor ce confirmă dreptul de reprezentare;
- 5) solicitantul a furnizat acte și declarații care nu corespund realității, inclusiv în cadrul altor programe/ instrumente gestionate de IP ODA;
- 6) planul de afaceri nu este fezabil;
- 7) articolele de investiții (atât din contul contribuției proprii, cât și din contul suportului financiar nerambursabil) au fost finanțate de alte Instrumente/proiecte de finanțare nerambursabilă sau nu sunt relevante activității solicitantului;
- 8) solicitantul este beneficiar în alte Instrumente de suport implementate de IP ODA și nu a asigurat implementarea conformă a acestor planuri de afaceri;
- 9) dosarul a fost clasat în categoria de risc sporit (se vor specifica);
- 10) implementarea planului de afaceri nu va asigura realizarea / atingerea indicatorilor de rezultat ai Instrumentului;
- 11) există riscul desfășurării activității economice informale;
- 12) valoarea ajutorului care urmează a fi acordat beneficiarului prin intermediul prezentului Instrument depășește pragul ajutorului de minimis de 5.000.000 lei;
- 13) identificarea deținerii/ participării solicitantului, asociaților, persoanelor de conducere sau persoanelor afiliate acestora (soț, soție, etc.) în alte afaceri identice, similare sau conexe cu cea care se aplică la obiectivele specifice ale Instrumentului, și se identifică riscul că suportul financiar nerambursabil vine în susținerea dezvoltării acestor afaceri și nu a afacerii proprii lansată de către solicitant cu suportul conform obiectivelor specifice ale prezentului Instrument – doar la solicitarea suportului financiar nerambursabil pentru lansarea afacerii;
- 14) solicitantul este beneficiar în alte instrumente de susținere implementate de IP ODA – doar la solicitarea suportului financiar nerambursabil pentru lansarea afacerii;
- 15) solicitantul a selectat un obiectiv de dezvoltare pentru care apelul este deschis, însă investițiile propuse în planul de afaceri se încadrează, în fapt, într-un alt obiectiv de dezvoltare pentru care apelul nu este deschis;
- 16) alte motive întemeiate (se vor specifica).

11. Componenta III – Monitorizare și evaluare

Activitățile din cadrul componentei III au drept scop monitorizarea de către IP ODA a implementării planurilor de afaceri, precum și identificarea și reducerea riscurilor de neimplementare.

11.1. Accesarea resurselor financiare de către beneficiari

- 1) Inițierea relațiilor cu beneficiarul are loc prin semnarea contractului de finanțare care se realizează fie prin semnare olografă, în două exemplare, sau cu semnătură electronică calificată.

- 2) Solicitantul, persoana fizică, al cărui dosar a fost acceptat spre finanțare, este obligat, în termen de 30 de zile calendaristice din momentul aprobării, să constituie o întreprindere și să prezinte, prin e-mail, setul de acte aferente persoanei juridice, în caz contrar finanțarea nerambursabilă nu se acordă.
- 3) Prin semnarea contractului de finanțare, beneficiarul se angajează pe deplin și în termen să pună în aplicare toate activitățile descrise în planul de afaceri și prevederile contractului, pentru a obține rezultatele menționate și pentru a atinge scopul și obiectivele specifice investiției.
- 4) Odată cu semnarea contractului de finanțare, va fi semnat și un contract de fidejusiune, redactat în conformitate cu art. 1636 – 1648 Cod civil, prin care vor fi garantate obligațiile beneficiarului, rezultate din neexecutarea, sau executarea necorespunzătoare a contractului de finanțare. Semnarea contractului de fidejusiune va condiționa intrarea în vigoare a prevederilor contractului de finanțare, și va fi semnat, de regulă, cu asociații /acționarii, beneficiari ai finanțării.
- 5) Schimbarea asociațiilor/ membrilor beneficiarului, atât la momentul semnării contractului de finanțare, cât și până la finalizarea executării acestuia, va fi posibilă doar după informarea prealabilă a IP ODA, și doar în cazul în care IP ODA va constata că respectiva schimbare nu modifică condițiile ce au servit drept temei pentru emiterea deciziei de acordare a finanțării.
- 6) Termenul maxim de implementare a planului de afaceri constituie 9 luni. Termenul de efectuare a investiției poate fi prelungit, doar în baza unei cereri motivate scrise depusă de către Beneficiar.
- 7) Suportul financiar sub formă de grant este transferat direct către beneficiar în două tranșe după cum urmează:
  - A. Suport financiar nerambursabil pentru lansarea afacerii:**
    - a) *Prima tranșă*, în cuantum de 30 % din valoarea aprobată a grantului se transferă după semnarea contractului de finanțare;
    - b) *A doua tranșă*, în cuantum de 70 % din valoarea aprobată a grantului, se transferă după prezentarea setului complet de documente confirmative privind investirea contribuției proprii a beneficiarului precum și a actelor ce confirmă realizarea investiției din prima tranșă conform contractului de finanțare.
  - B. Suport financiar nerambursabil pentru dezvoltare afacerii:**
    - a) *Prima tranșă*, în cuantum de 50 % din valoarea aprobată a grantului, se transferă după semnarea contractului de finanțare;
    - b) *A doua tranșă*, în cuantum de 50 % din valoarea aprobată a grantului, se transferă după prezentarea setului complet de documente confirmative privind investirea contribuției proprii a beneficiarului precum și a actelor ce confirmă realizarea investiției din prima tranșă conform contractului de finanțare.

11.2. Monitorizarea post-finanțare a beneficiarilor

- 1) Monitorizarea reprezintă ansamblul de măsuri realizate în vederea asigurării conformității implementării planului de afaceri, respectării prevederilor contractuale și reducerii riscurilor de utilizare neconformă a mijloacelor financiare acordate beneficiarilor, precum și identificarea și diminuarea potențialelor riscuri.
- 2) Acțiunile de monitorizare încep imediat după realizarea planului de afaceri de către beneficiar, respectiv încetarea procesului de finanțare și prezentarea setului de acte confirmative privind investiția și durează 24 luni.
- 3) Monitorizarea se realizează în mai multe etape: monitorizare din oficiu, monitorizare post-finanțare și monitorizare finală.
  - a) Monitorizarea din oficiu – prevede monitorizarea sistematică a beneficiarilor Instrumentului prin colectarea informației din rapoartele de progres.
  - b) Monitorizarea post-finanțare – prevede vizita la locul desfășurării afacerii în primele 12 luni ale perioadei de monitorizare și are drept scop confirmarea gradului de realizare a investiției, precum și realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare.

- c) Monitorizarea finală - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în termen de până la 6 luni după expirarea perioadei de monitorizare și presupune evaluarea realizării obligațiilor asumate în cadrul contractului de finanțare, inclusiv atingerea indicatorilor de rezultat.
- 4) Raportul de progres a companiei este un document elaborat și prezentat cu o periodicitate de 6 (șase) luni de către beneficiar, care oferă informații actualizate privind etapa de implementare a activităților planului de afaceri, rezultatele obținute până la momentul raportării, dificultățile întâmpinate și acțiunile întreprinse pentru depășirea acestora, oferite de beneficiar, cu privire la modul de implementare a planurilor de afaceri, precum și contribuția acestuia la atingerea indicatorilor de rezultat ai programului.
- 5) Monitorizarea se încheie cu întocmirea și semnarea electronică/olografă a actului de monitorizare finală, care confirmă executarea prevederilor contractului de finanțare.

CAPITOLUL III. CRITERII DE ELIGIBILITATE

12. Criterii de eligibilitate generale

Pentru a fi eligibil în calitate de beneficiar în cadrul Instrumentului, solicitantul trebuie să întrunească cumulativ următoarele criterii generale:

- (1) este clasificat ca IMM în condițiile prevăzute de Legea nr. 179/2016;
- (2) nu este întreprindere în a cărei capital social cota membrului care nu este microîntreprindere, întreprindere mică și mijlocie depășește 25%, cu excepția organizațiilor necomerciale;
- (3) nu este importatoare de mărfuri supuse taxei de acciz;
- (4) nu este companie fiduciară și companie de asigurare;
- (5) nu este organism de plasament colectiv;
- (6) nu este bancă;
- (7) nu este organizație de creditare nebanclară, asociație de economii și împrumut;
- (8) nu este lombard și unitate de schimb valutar, altele decât băncile;
- (9) nu este întreprindere din domeniul jocurilor de noroc;
- (10) nu este fond de pensii facultative;
- (11) nu este întreprindere la care controlul de stat a evidențiat repetat aceleași încălcări ale legislației;
- (12) nu se află în proces de insolvență, reorganizare/lichidare/suspendare a activității;
- (13) nu are restanțe față de bugetul public național la data solicitării suportului;
- (14) nu are, în calitate de fondator, membru acționar sau asociat persoane juridice înregistrate în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență;
- (15) nu are printre beneficiarii efectivi persoane fizice sau juridice împotriva cărora sunt instituite măsuri restrictive naționale și/sau internaționale;
- (16) nu se află în conflicte de interese cu membrii organelor de conducere ale IP ODA și nu a fost sancționată în ultimii 3 ani pentru fapte de corupție, fraudă sau utilizare abuzivă a fondurilor publice;
- (17) nu beneficiază/nu a beneficiat de alt suport public pentru aceleași investiții.

13. Criterii specifice de eligibilitate pentru accesarea suportului financiar nerambursabil destinat lansării afacerii

13.1. Pentru solicitant

Solicitant (persoană fizică) trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- (1) este tânăr/ femeie/ lucrător migrant sau rudă de gradul I a acestuia, care intenționează să lanseze o afacere cu scopul desfășurării activității economice;
- (2) este antreprenor debutant;

- (3) deține certificatul de formare în domeniul antreprenoriatului, obținut în cadrul programelor de start-up implementate de către IP ODA, și/sau cunoștințe în domeniul antreprenorial, confirmate prin experiența antreprenorială a solicitantului sau certificate de absolvire a cursurilor de instruire/diplome de studii în domeniile relevante.

Întreprinderea ce urmează a fi constituită în termen de o lună de la data aprobării planului de afaceri trebuie să întrunească criteriile prevăzute pentru solicitantul IMM în prezentul Instrument.

Solicitantul (IMM) trebuie să întrunească cumulativ următoarele criterii specifice de eligibilitate, la data depunerii dosarului:

- (1) fondatorul care deține controlul asupra întreprinderii, inclusiv prin deținerea a cel puțin 51% din capitalul social și/sau din drepturile de vot, în cazul persoanelor juridice, asociatul majoritar sau titularul întreprinderii, după caz, se încadrează în noțiunea de antreprenor debutant;
- (2) entitatea se încadrează în una dintre categoriile de IMM prevăzute la pct. 2 subpct. (6)–(8) din prezentul Instrument;
- (3) entitatea este administrată de un tânăr sau de o femeie, potrivit categoriei în care se încadrează, conform pct. 2 subpct. (6) și (7);
- (4) fondatorul care deține controlul asupra întreprinderii, inclusiv prin deținerea a cel puțin 51% din capitalul social și din drepturile de vot, în cazul persoanelor juridice, asociatul majoritar, titularul întreprinderii sau administratorul acesteia, deține certificatul de formare în domeniul antreprenoriatului, obținut în cadrul instrumentelor de susținere implementate de către IP ODA, și/sau cunoștințe în domeniul antreprenorial, confirmate prin experiența antreprenorială a solicitantului sau certificate de absolvire a cursurilor de instruire/diplome de studii în domeniile relevante. Acest criteriu este obligatoriu pentru solicitanții care depun planuri de afaceri în numele unei întreprinderi nou-înregistrate;
- (5) entitatea nu a desfășurat activitate economică sau a desfășurat activitate economică pe o perioadă care, cumulativ, nu depășește două perioade de gestiune încheiate și care, în această perioadă, a înregistrat o cifră de afaceri anuală de până la 5 milioane de lei;
- (6) nu este parte a unui grup de întreprinderi afiliate, conform criteriilor stabilite de art. 203 Cod Civil, care depășesc condițiile care definesc IMM conform prevederilor art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.
- (7) nu este beneficiar al altor instrumente de susținere destinate inițierii unei afaceri, implementate de către IP ODA.

Solicitanții migranți trebuie să îndeplinească cumulativ și următoarele criterii:

- (1) are sau a avut termenul de aflare peste hotare de minimum 12 luni;
- (2) documente justificative privind proveniența remitențelor, cu o vechime de cel mult 5 ani, precum:
  - a) documente ce justifică angajarea peste hotare a lucrătorului migrant: contract de muncă/certificat de confirmare a salariului și veniturilor/patentă/ confirmare de obținere a veniturilor emisă de autoritatea fiscală din statul de origine a veniturilor/ permis de muncă;
  - b) documente ce justifică proveniența remitențelor: dispoziție de transfer bancar/ordin de eliberare a numerarului/extras din conturi bancare/declarație vamală.
- (3) la etapa de efectuare a investițiilor în cadrul planului de afaceri depus, contribuția proprie urmează să provină din remitențe și să fie confirmată prin prezentarea dovezii depunerii mijloacelor financiare respective în contul întreprinderii.

Mențiune: [Experiența antreprenorială](#) – totalitatea cunoștințelor, competențelor și abilităților dobândite de o persoană prin inițierea, gestionarea sau administrarea directă a unei întreprinderi, inclusiv prin deținerea calității de fondator, asociat sau administrator pentru o perioadă de cel puțin 1 an.

13.2. Pentru activitatea economică pentru care se solicită finanțare

Activitatea economică pentru care se solicită finanțarea trebuie să se regăsească în Lista activităților economice eligibile, prezentată în Anexa 3.

13.3. Pentru cheltuieli

Achiziția bunurilor, lucrărilor sau serviciilor sunt considerate eligibile numai dacă sunt efectuate după depunerea planului de afaceri. Sunt eligibile avansurile acordate anterior depunerii planului de afaceri doar dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: (i) nu depășesc 50% din valoarea fiecărui articol investițional și (ii) au fost realizate cu cel mult 6 (șase) luni înainte de data depunerii formularului. În cazul în care cel puțin una dintre aceste condiții nu este respectată, articolele investiționale respective sunt considerate neeligibile.

Investițiile propuse în planul de afaceri trebuie să corespundă costurilor eligibile, după cum urmează:

- 1) imobilizări corporale (instalații de lucru; utilaje și echipamente; instrumente de lucru; tehnică de calcul; mobilier; autovehicule necesare și utilizate exclusiv pentru realizarea activităților operaționale ale întreprinderii, active biologice, alte bunuri).

Sunt eligibile imobilizările corporale care nu depășesc, ca preț unitar, plafonul stabilit de Standardele Naționale de Contabilitate privind imobilizările corporale și care, fie fac parte dintr-un set similar și distinct de obiecte utilizate în activitatea operațională pe o perioadă mai mare de un an, fie nu fac parte dintr-un astfel de set, dar au un preț unitar mai mare de 1.000 lei și sunt utilizate în activitatea operațională pe o perioadă mai mare de un an.

Pentru **domeniul de activitate agricultură**, sunt eligibile cheltuielile destinate realizării și dezvoltării **activităților cu valoare adăugată înaltă**, inclusiv achiziționarea, instalarea și dotarea cu sisteme, echipamente și tehnologii moderne de producere agricolă, precum, fără a se limita la: tehnică agricolă avansată, sisteme complexe de recoltare, sisteme de procesare, structuri de susținere, sisteme de acoperire, echipamente auxiliare de microclimă, irigare, ventilație, umbrire, încălzire, precum și alte soluții tehnice similare.

Tehnica agricolă autopropulsată (tractoare, combine, mașini de erbicidat sau de recoltat autopropulsate, utilizate pentru pregătirea solului, semănat, recoltare și alte lucrări agricole) este eligibilă în limita a 25% din valoarea grantului aprobat în cadrul planului de afaceri.

Sunt eligibile, în limita a 50.000,00 lei din valoarea planului de afaceri, cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune atunci când sunt solicitate împreună cu imobilizările corporale;

- 2) imobilizări corporale obținute în baza contractului de antrepriză care sunt indispensabile în desfășurarea afacerii, precum sunt: sere, bazine de acumulare, sonde, fântâni, sisteme de irigare, sisteme de susținere, piscine, racordare la rețele, sisteme de încălzire / ventilare și alte imobilizări cu destinație specială ce după scopul lor nu pot fi utilizate independent de activitatea întreprinderii și nu pot fi utilizate pentru obținerea de venituri pasive. Sunt eligibile costurile conform devizului de cheltuieli caracteristic acestui tip de contract;
- 3) imobilizări necorporale:
  - a) obținerea certificatelor de calitate;
  - b) obținerea standardelor;
  - c) francize;
  - d) aplicații software;
  - e) licențe și mărci;
  - f) drepturi de autor și titluri de protecție;
  - g) programe informatice;

- h) website-uri;
- i) modele industriale și proiecte;
- j) drepturi de utilizare a imobilizărilor corporale;

Mențiune: Procedura de obținere a imobilizărilor necorporale nu va depăși termenele de implementare a planului de afaceri, prevăzute în contractul de finanțare.

- 4) achiziția, abonarea sau implementarea de soluții bazate pe inteligență artificială;
- 5) materii prime și materiale de construcții necesare dotării și amenajării spațiului, în limita a 50.000,00 lei din valoarea planului de afaceri;
- 6) servicii de dezvoltare a afacerii în limita a 50.000,00 lei din valoarea planului de afaceri pentru:
  - a) consultanță și formare profesională – în domeniu de activitate al solicitantului;
  - b) marketing și publicitate;
  - c) realizarea activităților de testare a ideii de afaceri;
  - d) studii de piață;
  - e) instruire în domenii specifice și alte servicii necesare testării ideii;
- 7) Sunt eligibile pentru suport financiar nerambursabil în cadrul instrumentului cheltuielile pentru serviciile de consultanță aferente planurilor de afaceri depuse spre finanțare din resursele instrumentului.
  - a) Până la 2% din valoarea grantului aprobat pentru dezvoltarea și aplicarea planului de afaceri;
  - b) Până la 4% din valoarea grantului aprobat pentru dezvoltarea, aplicarea și implementarea planului de afaceri (pentru planurile de afaceri ce presupun achiziții de punere în funcțiune bunuri și echipamente)
  - c) Până la 6% din valoarea grantului aprobat pentru dezvoltarea, aplicarea și implementarea planului de afaceri (pentru planurile de afaceri ce presupun achiziții de servicii, dezvoltarea și implementare în conformitate cu caiete de sarcini complexe).

Notă: Planul de afaceri nu poate include doar articole de cheltuieli prevăzute de pct. 5, 6 și 7.

În cazul IMM-urilor fondate și gestionate de lucrători migranți sau de rudele de gradul I ale acestora, solicitantul trebuie să demonstreze investirea remitențelor în cadrul IMM-ului. În acest sens, toate avansurile și achizițiile aferente articolelor de investiții vizate în planul de afaceri pot fi efectuate doar după depunerea mijloacelor financiare provenite din remitențe în contul companiei (cu prezentarea dovezilor corespunzătoare).

14. Criterii specifice de eligibilitate pentru accesarea suportului financiar nerambursabil destinat dezvoltării afacerii

14.1. Pentru solicitant

Solicitantul trebuie să întrunească cumulativ următoarele criterii specifice de eligibilitate:

- (1) desfășoară activitate economică pe teritoriul Republicii Moldova pe o perioadă continuă de cel puțin 2 perioade de raportare financiară până la data depunerii planului de afaceri.
Excepție fac întreprinderile care au implementat cu succes suportului destinat lansării afacerii din prezentul instrument și a fost efectuată monitorizarea post-finanțare sau care pot demonstra investiții în activitate mai mari de 5 milioane de lei.
- (2) a prezentat Biroului Național de Statistică situațiile financiare sau Serviciului Fiscal de Stat dările de seamă fiscale unificate pentru cel puțin ultimii doi ani consecutivi. În această perioadă, întreprinderea trebuie să demonstreze o tendință pozitivă sau stabilă a evoluției economico-financiare, reflectată prin menținerea unui capital propriu pozitiv.
- (3) entitățile care înregistrează capital propriu negativ în ultimul exercițiu financiar nu sunt eligibile, cu excepția cazurilor în care pot demonstra documentat redresarea financiară durabilă,

în baza situațiilor financiare intermediare și/sau prognozate care reflectă tendința pozitivă a principalilor indicatori (profit operațional, EBITDA pozitivă, numerar, reducerea datoriilor).

Excepție pot face anii în care a fost instituită stare de urgență, conform Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

- (4) entitățile, care încă nu au generat venituri efective din vânzări, trebuie să demonstreze investiții sau cheltuieli orientate spre generarea de venituri viitoare (de exemplu, investiții în plantații, turism, infrastructură, dezvoltare de produse etc.).
- (5) nu este parte a unui grup de întreprinderi afiliate, conform criteriilor stabilite de art. 203 Cod civil, care depășesc condițiile care definesc IMM conform prevederilor art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.;

14.2. Pentru activitatea economică pentru care se solicită finanțare

Activitatea economică pentru care se solicită finanțarea trebuie să se regăsească în Lista activităților economice eligibile, prezentată în Anexa 4.

La evaluarea planului de afaceri pentru care se solicită finanțarea, se ia în considerație activitatea în care este îndreptată investiția, care nu neapărat corespunde domeniului de activitate de bază al solicitantului.

14.3. Pentru cheltuieli

Achiziția bunurilor, lucrărilor sau serviciilor sunt considerate eligibile numai dacă sunt efectuate după depunerea planului de afaceri. Sunt eligibile avansurile acordate anterior depunerii planului de afaceri doar dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: (i) nu depășesc 50% din valoarea fiecărui articol investițional și (ii) au fost realizate cu cel mult 6 (șase) luni înainte de data depunerii formularului. În cazul în care cel puțin una dintre aceste condiții nu este respectată, articolele investiționale respective sunt considerate neeligibile.

Investițiile propuse în planul de afacere trebuie să corespundă unuia sau mai multor obiective de dezvoltare stabilite în cadrul instrumentului, după cum urmează:

A. Obiectiv de dezvoltare a IMM: tranziție digitală

- 1) Achiziționarea de hardware TIC și echipamente aferente (inclusiv instalare, configurare, punere în funcțiune);
  - a) echipamente hardware specializate, care permit automatizarea, controlul, monitorizarea sau digitalizarea proceselor operaționale (ex. controllere industriale, sisteme embedded, senzori, cititoare coduri de bare, UPS-uri industriale, echipamente de rețea avansate, camere de supraveghere video utilizate pentru monitorizarea proceselor sau a infrastructurii operaționale);
  - b) infrastructură hardware pentru servere, stocare și rețelistică (inclusiv NAS, firewall, routere, switchuri, etc.);
  - c) componente hardware dedicate (unități de procesare grafică avansate GPU, echipamente pentru AI sau modelare 3D, etc.) care sunt esențiale pentru funcționarea soluțiilor software de transformare digitală;
- 2) Procurarea / dezvoltarea / adaptarea aplicațiilor software / licențelor, configurarea și implementarea bazelor de date.
- 3) Procurarea / dezvoltarea / adaptarea sistemelor ERP / CRM.
- 4) Servicii de trecere a arhivelor din analog / dosare / hârtie în digital.
- 5) Achiziția, abonarea sau implementarea de soluții bazate pe inteligență artificială.
- 6) Procurarea serviciilor / soluțiilor din domeniul tehnologiei informației pentru comerțul electronic, care nu va depăși 10% din valoarea maximă a grantului aferent prezentei priorități, pentru fiecare dintre următoarele activități:
  - a) consultanță în determinarea și parcurgerea pașilor specifici necesari pentru digitalizare și tranziția companiei la comerțul online, definirea instrumentelor de marketing;

- b) servicii de elaborare a unui site nou sau actualizarea celui existent, inclusiv cu integrarea sistemelor de plăți online, procurarea unui domen și hosting;
  - c) elaborarea materialelor de vizibilitate și plasarea bannerelor și reclamelor online, cu prezentarea produselor și/sau a afacerii;
  - d) setarea campaniilor pe social media și google pentru nișa potrivită;
  - e) ajustarea profilului companiei la platformele de tip Marketplace, care au integrate sistemele de plăți online și elemente logistice (legate de livrare etc.).
- 7) Servicii Cloud și SaaS.
  - 8) Servicii pentru securitate cibernetică.
  - 9) Consultanță pentru documentații tehnice aferente procesului de digitalizare (în limita a 10% din valoarea maximă a grantului aferent prezentei priorități).
  - 10) Instruirea personalului privind utilizarea produselor implementate.
  - 11) Tehnologii hardware și software pentru diminuarea operațiunilor cu numerar.

În cazul achiziționării serviciilor de tip abonament (CRM, ERP, SaaS, Cloud, domen, hosting, soluții bazate pe inteligență artificială) finanțarea se acordă pentru maximum 24 de luni de la data contractării acestora, cu prezentarea actelor confirmative, inclusiv la monitorizarea finală.

B. Obiectiv de dezvoltare a IMM: tranziție ecologică

- 1) Achiziționarea de echipamente, tehnologii și soluții destinate prevenirii poluării, reducerii generării și gestionării deșeurilor (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora):
  - a) recipiente pentru pre colectare selectivă a deșeurilor;
  - b) mașini, utilaje, echipamente pentru colectarea selectivă a deșeurilor;
  - c) utilajului de fărâmițare a deșeurilor din lemn, plastic, cauciuc, etc.;
  - d) instalații de sortare și balotare a deșeurilor;
  - e) echipamente, utilaje, instalații pentru tratarea deșeurilor permise conform cadrului normativ;
  - f) tehnologii de valorificare a energiei și combustibililor posibili a fi obținuți din procesul de prelucrare și depozitare a deșeurilor;
- 2) Achiziționarea de echipamente, tehnologii și soluții destinate prevenirii poluării și gestionării resurselor de apă (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora):
  - a) echipamente, utilaje, instalații de epurare și/sau pre-epurare a apei uzate, urmare proceselor de producere și prestare a serviciilor;
  - b) instalații, construcții speciale de colectare și reutilizare a apei de ploaie;
  - c) echipamente, utilaje, instalații pentru implementarea măsurilor de gestionare eficientă a resurselor de apă care vor contribui la reducerea consumului de apă cu cel puțin 20%;
  - d) echipamente, utilaje și instalații destinate tratării și purificării apelor prin eliminarea impurităților, sărurilor, etc.

Nu sunt eligibile echipamentele destinate uzului casnic sau administrativ care nu contribuie direct la procesul tehnologic al întreprinderii.

- 3) Achiziționarea de echipamente, tehnologii și soluții destinate prevenirii și reducerii poluării aerului (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora):
  - a) tehnologii și instalații pentru captarea, neutralizarea sau tratarea emisiilor poluante rezultate din procesele tehnologice (ex. scrubere, sisteme de absorbție sau neutralizare a gazelor, instalații de reducere a compușilor organici volatili, etc);
  - b) echipamente și soluții tehnologice pentru reducerea pulberilor, fumului, gazelor și mirosurilor provenite din procesele de producere sau prestare a serviciilor (ex. sisteme de desprăfuire industrială, cicloni, electrofiltre, biofiltre, sisteme de ventilare și filtrare, sisteme purificare a aerului, etc);
  - c) echipamente de monitorizare a emisiilor de poluanți în aer.

Nu sunt eligibile sistemele de încălzire/climatizare achiziționate pentru confortul general al spațiilor administrative sau sociale.

- 4) Achiziționarea de echipamente, tehnologii și soluții destinate prevenirii și reducerii poluării solului (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora):
  - a) instalații pentru tratarea și neutralizarea deșeurilor solide;
  - b) echipamente/ instalații pentru desalinizarea apelor subterane, în scop de irigare;
  - c) echipamente/instalații de prevenire a contaminării solului prin scurgeri.
- 5) Servicii de consultanță pentru aplicarea modelelor de producție și consum durabile:
  - a) servicii de planificare și reorganizare a proceselor tehnologice prin integrarea principiilor economiei circulare și reducerea impactului de mediu;
  - b) elaborarea și implementarea sistemelor de management ecologic și de mediu, conform principiilor economiei verzi.
  - c) consultanță și mentorat pentru adoptarea și implementarea standardelor și certificărilor ecologice naționale și internaționale.
  - d) asistență în implementarea principiilor ESG (mediu, social și guvernanta), inclusiv dezvoltarea capacităților de raportare ESG.
  - e) suport tehnic pentru procedurile de obținere a certificărilor ecologice, etichetare ecologică, înregistrarea în sistemele voluntare relevante, inclusiv acoperirea costurilor aferente acestora.
  - f) achiziționarea de echipamente necesare implementării standardelor și/sau a certificatelor internaționale.

Achiziționarea de echipamente necesare exclusiv pentru respectarea cerințelor de certificare ecologică este eligibilă doar în cazul în care acestea sunt strict necesare implementării standardelor respective, fapt justificat prin documentație tehnică corespunzătoare.

C. Obiectiv de dezvoltare a IMM: modernizare tehnologică și eficiență energetică

- 1) Achiziționarea de echipamente, utilaje, sisteme și linii tehnologice moderne, destinate proceselor industriale, de prelucrare sau ambalare, în vederea înlocuirii sau completării echipamentelor existente, cu scopul creșterii eficienței și calității producției (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora).
- 2) Achiziționarea de roboți industriali pentru operațiuni repetitive (ex: sudare, asamblare, ambalare, etc.), sisteme de manipulare automată a materiilor prime sau produselor finite (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora).
- 3) Achiziționarea de echipamente și soluții destinate modernizării liniilor tehnologice existente în cadrul proceselor de producere sau prelucrare industrială (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora).
- 4) Achiziționarea sistemelor de producere agricolă cu valoare înaltă în teren protejat, care pot fi compuse din structuri de susținere, acoperire transparentă și echipamente auxiliare de microclimă, irigare, ventilație, umbrire sau încălzire (sere, solarii, tuneluri, etc.), inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora.. Sistemele de producere trebuie să fie destinate producerii horticole, inclusiv cultura legumelor, fructelor, arbuștilor, pepenilor și rădăcinoaselor, florilor și a altor culturi horticole.
- 5) Implementarea de tehnologii, utilaje, echipamente și soluții logistice orientate spre sporirea valorii adăugate a produselor proprii și / sau continuitatea lanțului valoric, inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora.
- 6) Sisteme solare pentru încălzirea apei, precum colectoare solare, pompe, boilere și rezervoare de inerție, inclusiv accesorii și cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora.
- 7) Sisteme de producere a energiei din surse regenerabile (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora).

- 8) Utilaj și echipament tehnologic pentru producerea și/sau utilizarea biogazului, inclusiv (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora).
- 9) Utilaj și instalații pentru încălzire (pompe de căldură aer-apă, sol-aer, sol-apă, centrale termice pe biomasă, rezervoare, boilere), (inclusiv cheltuielile de transport, instalare, montare și punere în funcțiune a acestora).

Indiferent de sectorul de activitate al solicitantului, nu sunt eligibile pentru finanțare investițiile în sisteme de producere a energiei din surse regenerabile de valorificare a energiei regenerabile în scop de comercializare a energiei electrice produse, inclusiv vânzarea acesteia în rețea sau către alte persoane fizice și/sau juridice.

Sunt eligibile doar investițiile care vizează acoperirea consumului propriu de energie electrică al solicitantului, demonstrat prin facturile de consum din ultimele 12 luni calendaristice consecutive anterioare depunerii planului de afaceri.

În cazul în care capacitatea sistemelor de producere a energiei din surse regenerabile depășește consumul demonstrat, este acceptabil un excedent de până la 20% peste consumul demonstrat, cu scopul de a acoperi o posibilă creștere viitoare a consumului energetic generat de extinderea activității. În cazul prezentării studiului de fezabilitate excedentul de 20% nu este aplicabil.

Costurile asociate capacității instalate care depășește această limită de 20% nu sunt eligibile pentru finanțare și vor fi suportate integral de către solicitant.

În cazul în care solicitantul planifică o extindere semnificativă a capacităților de producere/prestare servicii, planul de afaceri trebuie să fie însoțit de dovada efectuării și/sau inițierii investițiilor în mijloacele fixe relevante și de un studiu de fezabilitate necesarul estimativ de consum de energie electrică, care să includă:

- descrierea noilor activități sau linii de producție ce urmează a fi lansate,
- justificarea tehnologică a consumului energetic estimat pentru fiecare echipament sau proces,
- analiza cost-beneficiu privind oportunitatea extinderii și utilizarea energiei produse,
- corelarea consumului estimat cu graficul de implementare a planului investițional.

D. Cheltuieli pentru servicii de consultanță

Sunt eligibile pentru suport financiar nerambursabil în cadrul instrumentului cheltuielile pentru serviciile de consultanță aferente planurilor de afaceri depuse spre finanțare din resursele instrumentului.

- Până la 2% din valoarea grantului aprobat pentru dezvoltarea și aplicarea planului de afaceri;
- Până la 4% din valoarea grantului aprobat pentru dezvoltarea, aplicarea și implementarea planului de afaceri (pentru planuri de afaceri ce presupun achiziții de punere în funcțiune bunuri și echipamente)
- Până la 6% din valoarea grantului aprobat pentru dezvoltarea, aplicarea și implementarea planului de afaceri (pentru planuri de afaceri ce presupun achiziții de servicii, dezvoltarea și implementare în conformitate cu caiete de sarcini complexe);
- Servicii de consultanță pentru pregătirea emiterii obligațiunilor și sau pregătirea companiilor pentru listare la burse de valori, în limita a 300 000,0 lei.

15. Investiții și cheltuieli neeligibile

În cadrul instrumentului sunt considerate neeligibile următoarele categorii de cheltuieli:

- a) impozite și taxe;
- b) pierderi sau diferențe rezultate din fluctuații ale cursului valutar;
- c) costuri aferente finanțării prin leasing sau credit;

- d) cheltuieli legate de arenda sau locațiunea spațiilor, oficiilor sau terenurilor necesare pentru desfășurarea activității;
  - e) consumabile și cheltuieli administrative;
  - f) achizițiile și/sau construcțiile imobilelor cu destinație locativă sau administrativă;
  - g) echipamente / utilaje de mâna a doua;
- 17) tehnica agricolă autopropulsată (tractoare, combine, mașini de erbicidat sau de recoltat autopropulsate, utilizate pentru pregătirea solului, semănat, recoltare și alte lucrări agricole) – doar la solicitarea suportului financiar nerambursabil pentru dezvoltarea afacerii;
Cu excepția activităților economice care nu pot fi finanțate din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

CAPITOLUL IV: DISPOZIȚII FINALE

16. Reguli de evidență și de raportare

- (1) IP ODA elaborează și prezintă rapoarte anuale către Consiliul IP ODA și Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, referitoare la progresul în implementarea Instrumentului și atingerea indicatorilor de produs și de rezultat.
- (2) IP ODA va asigura evidența informațiilor deținute privind ajutoarele de minimis acordate în cadrul Instrumentului, pentru o perioadă de 10 ani de la data acordării acestora, și va raporta anual, până la data de 31 martie a anului următor, Consiliului Concurenței informația cu privire la ajutoarele de minimis acordate în anul precedent, în conformitate cu Regulamentul privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr. 06/2024.
- (3) IP ODA asigură efectuarea auditului în conformitate cu standardele naționale aplicabile în sectorul public.
- (4) Evaluarea instrumentului de susținere se va realiza în conformitate cu procesele, criteriile și etapele prevăzute în Metodologia pentru evaluarea ex-post aprobată de către Consiliul IP ODA.

17. Integrarea condițiilor stabilite prin acordurile cu partenerii de dezvoltare

- (1) În aplicarea Acordului de Grant dintre IP ODA și Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), prezentul Instrument se completează cu prevederile Anexei 7.

Anexa 1: Plan de implementare a activităților în cadrul Instrumentului de susținere financiară nerambursabilă de stimulare a creșterii, modernizării și transformării IMM-urilor – „CREȘTEM IMM”

Acțiuni cheie	Perioada de implementare																						
	2025		2026				2027				2028				2029				2030				
	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	
Acțiuni de administrare a Programului																							
Elaborarea și aprobarea manualului operațional																							
Integrarea suportului aferent lansării afacerilor																							
Componenta I – informare și promovare																							
Desfășurare campanii de informare																							
Componenta II – suport financiar nerambursabil																							
Înregistrarea formulelor de aplicare																							
Evaluarea dosarelor și selectare beneficiari																							
Semnarea contractelor cu beneficiarii																							
Finanțarea planurilor de afaceri																							
Componenta III – monitorizare și evaluare																							

Anexă 2: Bugetul de implementare a instrumentului anii 2025-2028, mii MDL

Priorități/Obiective de dezvoltare IMM	2025	2026	2027	2028	TOTAL
Costul TOTAL, mii MDL	47.500	235.000	270.000	230.000	782.500
Tranziție digitală	47.500	25.000	25.000	25.000	75.000
Tranziție ecologică		15.000	15.000	15.000	45.000
Modernizare tehnologică și eficiență energetică		165.000	170.000	130.000	512.500
Suținerea tinerilor pentru lansarea afacerii	-	15.000	25.000	25.000	65.000
Suținerea lucrătorilor migranți pentru lansarea afacerii	-	15.000	15.000	15.000	45.000
Suținerea femeilor pentru lansarea afacerii	-	-	20.000	20.000	40.000

Anexă 1: Activități economice eligibile în cadrul Instrumentului de susținere financiară nerambursabilă de stimulare a creșterii, modernizării și transformării IMM-urilor – „CREȘTEM IMM” - Obiective de dezvoltare IMM în vederea susținerii lansării afacerilor

Nr. d/o	Secțiunea activității economice	Clasa activităților economice eligibile (conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM 2), aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 7 mai 2019)
1	A. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT	0111 – 0322
2	B. INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	0811 – 0899
3	C. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	1011 – 3320, cu excepția: 1101; 1104; 1200; 2051; 2540; 3040; 3211
4	D. PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	3511 – 3530
5	E. DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	3600 – 3900
6	F. CONSTRUCȚII	4120 – 4399
7	G. COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; ÎNTREȚINEREA ȘI REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI A MOTOCICLETELOR <i>Sunt eligibile pentru Instrument activitățile economice precum: fragmentarea și redistribuirea în loturi mici, inclusiv sortarea, calibrarea, ambalarea, reambalarea sau îmbutelierea produselor autohtone, sortarea deșeurilor; tăierea, la comanda clientului, a metalelor; a lemnului, a placajelor lemnoase, a plăcilor conglomerate, etc., precum și alte activități similare cu cele enumerate, care nu conduc la o versiune modificată a aceluiași produs și sunt clasificate în această secțiune.</i>	4520
8	H. TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	4910 – 5320
9	I. ACTIVITĂȚI DE CAZARE ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ	5510 – 5630
10	J. INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	5811 – 6399

Nr. d/o	Secțiunea activității economice	Clasa activităților economice eligibile (conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM 2), aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 7 mai 2019)
11	K. ACTIVITĂȚI FINANCIARE ȘI ASIGURĂRI	6612-6619
12	M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	6910 – 7500;
13	N. ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPORT	7810 - 7990; 8110 – 8299
14	P. ÎNVĂȚĂMÂNT	8510 – 8560
15	Q. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	8610 – 8899
15	R. ARTĂ, ACTIVITĂȚI DE RECREERE ȘI DE AGREMENT	9001 – 9329; excepție: 9200
16	S. ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	9511 - 9609

Anexă 2: Activități economice eligibile în cadrul Instrumentului de susținere financiară nerambursabilă de stimulare a creșterii, modernizării și transformării IMM-urilor – „CREȘTEM IMM” - Obiective de dezvoltare IMM în vederea susținerii creșterii afacerilor

Nr. d/o	Secțiunea activității economice	Clasa activităților economice eligibile (conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM 2), aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 7 mai 2019)			
		Digitalizare IMM	Ecologizare IMM	Tehnologizare / re tehnologizare IMM	Eficiență energetică IMM
1	A. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT	0111-0322	0111-0322	0111-0322	0111-0322
2	B. INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	0811-0899	0811-0899	0811-0899	0811-0899
3	C. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	1011-3320, cu excepția: 1101; 1104; 1200; 2051; 2540; 3040; 3211	1011-3320, cu excepția: 1101; 1104; 1200; 2051; 2540; 3040; 3211	1011-3320, cu excepția: 1101; 1104; 1200; 2051; 2540; 3040; 3211	1011-3320, cu excepția: 1101; 1104; 1200; 2051; 2540; 3040; 3211
4	D. PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	3511-3530	3511-3530	3511-3530	3511-3530
5	E. DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	3600-3900	3600-3900	3600-3900	3600-3900
6	F. CONSTRUCȚII	4120-4399	4120-4399	neeligibil	neeligibil
7	G. COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; ÎNTREȚINEREA ȘI REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI A MOTOCICLETELOR	4520	4520	neeligibil	4520
	<i>Sunt eligibile pentru Instrument activitățile economice precum: fragmentarea și redistribuirea în loturi mici, inclusiv sortarea, calibrarea, ambalarea, reambalarea sau îmbutelierea produselor autohtone, sortarea deșeurilor, tăierea, la comanda clientului, a metalelor, a lemnului, a placajelor lemnoase, a plăcilor conglomerate, etc., precum și alte activități similare cu cele enumerate, care nu conduc la o versiune modificată a aceluiași produs și sunt clasificate în această secțiune.</i>				
8	H. TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	4910-5320	4910-5320	5210; 5310-5320	5210; 5310-5320
9	I. ACTIVITĂȚI DE CAZARE ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ	5510-5630	5510-5630	neeligibil	5510-5630
10	J. INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	5811-5819; 5911-6190	5811-6399	neeligibil	neeligibil
11	K. ACTIVITĂȚI FINANCIARE ȘI ASIGURĂRI	6612-6619	6612-6619	6612-6619	6612-6619
12	M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	7111-7500	6920-7500	neeligibil	neeligibil

Nr. d/o	Secțiunea activității economice	Clasa activităților economice eligibile (conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM 2), aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 7 mai 2019)			
		Digitalizare IMM	Ecologizare IMM	Tehnologizare / re tehnologizare IMM	Eficiență energetică IMM
13	N. ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPORT	8110-8130	8110-8130	neeligibil	neeligibil
14	P. ÎNVĂȚĂMÂNT	8510-8560	8510-8560	neeligibil	neeligibil
15	Q. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	8610-8899 – doar pentru implementarea soluțiilor digitale (aplicații software/ licențe/SaaS/web-site, etc.)	8610-8899	neeligibil	8610-8899
16	R. ARTĂ, ACTIVITĂȚI DE RECREERE ȘI DE AGREMENT	9001-9329; excepție: 9200	9001-9329; excepție: 9200	neeligibil	9001-9329; excepție: 9200
17	S. ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	9521-9609 – doar pentru implementarea soluțiilor digitale (aplicații software/ licențe/SaaS/web-site etc.)	9521-9609	neeligibil	9521-9609

Anexă 3: Grila de evaluare a planului de afaceri al solicitantului la Instrumentul de susținere financiară nerambursabilă destinat inițierii afacerilor - Obiective de dezvoltare IMM în vederea susținerii lansării afacerilor

Solicitant: _____

Nr.	Criterii de evaluare	Punctaj maxim
1	Corespunderea cerințelor de eligibilitate și obiectivelor Instrumentului:	1
a	solicitantul/ domeniul de activitate/ scopul planului de afaceri investițional/ articolele de investiții sunt eligibile în cadrul Instrumentului	1
b	solicitantul/ domeniul de activitate/ scopul planului de afaceri / articolele de investiții nu sunt eligibile în cadrul Instrumentului	0
2	Participarea solicitantului sau persoanelor afiliate acestuia în alte afaceri identice, similare sau conexe cu cea care se aplică la Instrument	4
a	nu s-au identificat (declarat) participări în afaceri identice / similare / conexe	4
b	s-au identificat (declarat) participări în afaceri identice / similare / conexe, însă nu este utilizată calitatea de beneficiar al Instrumentului	2
c	s-au identificat (declarat) participări în afaceri identice / similare / conexe, fiind evidentă utilizarea calității de beneficiar al Instrumentului	0
3	Domeniul de activitate al afacerii curente ori viitoare	5
a	domeniul de activitate se încadrează în domeniile prioritare	5
b	domeniul de activitate nu se încadrează în domeniile prioritare	2
4	Corectitudinea solicitantului în relațiile cu statul și /sau alte instituții:	5
a	nu s-au identificat abateri	5
b	s-a identificat risc reputațional sporit al solicitantului	0
5	Cunoașterea pieței (identificarea concurenților, potențiali clienți, canale de distribuție, etc.)	15
a	elementele pieței sunt identificate, cunoscute și descrise strategii realiste de atingere a acestora	15
b	elementele pieței sunt identificate, cunoscute, dar strategiile de atingere sunt insuficiente ori supraestimate	8
c	elementele pieței sunt cunoscute superficial, strategiile sunt evaziv descrise ori lipsesc	1
6	Fezabilitatea și calitatea planului de afaceri	15
a	planul de afaceri este fezabil	15
b	planul de afaceri este mediu fezabil	8
c	planul de afaceri are fezabilitate redusă ori este nefezabil	1
7	Impactul social urmare a implementării planului de afaceri investițional sau modelul de afaceri (aspecte precum: sănătatea, educația, incluziunea socială, abilitarea economică a femeilor, reducerea sărăciei, buna guvernare, mediul înconjurător etc.):	15
a	impact mare	15
b	impact mediu	8
c	impact nesemnificativ	1
8	Atingerea indicatorilor de rezultat ai Instrumentului urmare a implementării planului de afaceri sau modelului de afaceri	15

a	va contribui la atingerea indicatorilor de rezultat	15
b	va contribui parțial la atingerea indicatorilor de rezultat	8
c	nu va contribui sau va contribui neesențial la atingerea indicatorilor de rezultat	1
9	Capacitatea operațională și managerială a solicitantului de implementare a planului de afaceri	15
a	solicitantul (echipa) dispune de capacități (profesionale, tehnice, financiare)	15
b	solicitantul (echipa) dispune de capacități limitate (profesionale, tehnice, financiare)	8
c	solicitantul (echipa) nu dispune de capacități (profesionale, tehnice, financiare)	1
10	Impactul suportului financiar solicitat asupra potențialul de creștere:	10
a	impact mare	10
b	impact mediu	5
Punctaj maxim		100

NOTĂ:

Acordarea punctajului concret se efectuează în limitele stabilite pentru fiecare criteriu de evaluare reieșind din relevanța planului de afaceri.

Punctajul minim necesar pentru ca planul de afaceri să fie recomandat spre finanțare - 50 puncte.

Planurile de afaceri care obțin 0 punctaj la oricare din criteriile vor fi respinse. Evaluare pe celelalte criterii stipulate în grilă nu este obligatoriu.

Anexa 6: Grila de evaluare a planului de afaceri al solicitantului la Instrumentul de susținere financiară nerambursabilă destinat dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii - CREȘTEM IMM - Obiective de dezvoltare IMM în vederea susținerii creșterii afacerilor

Solicitant: _____

Nr.	Criterii de evaluare	Punctaj maxim
1	Coresponderea cerințelor de eligibilitate și obiectivelor Instrumentului:	1
a	solicitantul/ domeniul de activitate/ scopul planului de afaceri/ articolele de investiții sunt eligibile în cadrul instrumentului	1
b	solicitantul/ domeniul de activitate/ scopul planului de afaceri/ articolele de investiții nu sunt eligibile în cadrul instrumentului	0
2	Beneficiar de ajutor de stat prin alte Instrumente de suport implementate de IP ODA:	4
a	nu este beneficiar	4
b	este beneficiar al altor instrumente și se încadrează în limita plafonului maxim	2
c	este beneficiar al altor programe și a admis încălcări importante la implementarea planurilor de afaceri și/ sau implementarea planurilor de afaceri nu au contribuit la atingerea indicatorilor de rezultat ai programelor.	0
3	Poziția și performanța financiară a întreprinderii:	15
a	indicatorii economici demonstrează o performanță financiară bună	15
b	indicatorii economici demonstrează o performanță financiară medie (inclusiv sunt influențați de factori improprii controlului întreprinderii: instituirea situațiilor de urgență, criza energetică, criză regională, etc)	10
c	întreprinderea nu demonstrează performanță financiară	1
4	Salariul mediu pe întreprindere (pentru ultima perioadă raportată):	15
a	depășește nivelul salariului mediu pe ramură (depășește cu peste 10%)	15
b	este la nivelul salariului mediu pe ramură (abatere maximă de ±10%)	10
c	este la nivelul salariului minim garantat sau îl depășește nesemnificativ (sub nivelul salariului mediu pe ramură cu mai mult de 10% sau se apropie de nivelul salariului minim garantat)	1
5	Corectitudinea solicitantului în relațiile cu statul și /sau alte instituții:	10
a	nu s-au identificat abateri	10
b	există preocuparea admiterii de către solicitant a plăților informale (preponderent a celor salariale)	6
c	există riscul admiterii desfășurării activității economice informale, solicitantul a furnizat acte și declarații care nu corespund realității	1
6	Fezabilitatea planului de afaceri (inclusiv calitatea planului de afaceri)	15
a	planul de afaceri este fezabil	15
b	planul de afaceri este mediu fezabil	10
c	planul de afaceri are fezabilitate redusă ori este nefezabil	0
7	Atingerea indicatorilor de rezultat ai Instrumentului urmare a implementării planului de afaceri:	15
a	va contribui la atingerea indicatorilor de rezultat	15
b	va contribui parțial la atingerea indicatorilor de rezultat	10
c	nu va contribui sau va contribui neesențial la atingerea indicatorilor de rezultat	1

8	Capacitatea operațională și managerială a solicitantului de implementare a planului de afaceri:	15
a	Solicitantul (echipa) dispune de capacități (profesionale, tehnice)	15
b	Solicitantul (echipa) dispune de capacități limitate (profesionale, tehnice)	10
c	Solicitantul (echipa) nu dispune de capacități (profesionale, tehnice)	1
9	Integrarea principiilor ESG (mediu, social, guvernanta) în activitatea întreprinderii:	10
a	Solicitantul demonstrează o abordare clară și integrată a principiilor ESG, inclusiv măsuri concrete asumate în planul de afaceri pentru reducerea impactului de mediu, responsabilitate socială și guvernanta transparentă	10
b	Solicitantul a prevăzut măsuri punctuale sau parțiale aferente principiilor ESG (ex: utilizarea resurselor durabile, îmbunătățirea condițiilor de muncă), fără o abordare integrată	6
c	Măsurile ESG sunt formulate vag sau nu sunt susținute cu dovezi sau angajamente concrete	1
Punctaj maxim		100

NOTĂ:

Acordarea punctajului concret se efectuează în limitele stabilite pentru fiecare criteriu de evaluare reieșind din relevanța planului de afaceri.

Punctajul minim necesar pentru ca planul de afaceri să fie recomandat spre finanțare - 50 puncte. Planurilor de afaceri care obțin 0 punctaj la oricare din criterii vor fi respinse. Evaluare pe celelalte criterii stipulate în grilă nu este obligatoriu.

1. Temei

În vederea implementării Acordului de Grant dintre IP ODA și Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) pentru proiectul „Creșterea rezilienței energetice a IMM-urilor din Republica Moldova” (în continuare *Acord*), prezenta anexă stabilește criteriile specifice necesare derulării intervenției.

Scopul acțiunii este de a spori reziliența energetică a IMM-urilor prin acordarea de sprijin financiar nerambursabil destinat investițiilor în tehnologii eficiente energetic, soluții de energie regenerabilă și măsuri de eficiență energetică, în deplină aliniere cu obiectivul de dezvoltare al Instrumentului privind modernizarea tehnologică și eficiența energetică.

Perioada de implementare a Acordului: 01.01.2026 – 30.09.2026, cu posibilitate de extindere.

Prezenta anexă intră în vigoare la data semnării Acordului de către părți și se aplică pe întreaga durată de implementare a Acordului.

2. Cadrul de aplicare

Prezenta anexă are ca obiect clarificarea, completarea sau modificarea anumitor prevederi din Instrumentul de susținere financiară nerambursabilă destinat dezvoltării IMM-urilor – „CREȘTEM IMM”, în măsura în care Acordul conține specificații, cerințe sau condiții diferite față de cele de bază prevăzute în Instrument.

Prevederile acestei anexe se aplică exclusiv pentru implementarea Acordului.

3. Prevederi care se aplică diferit față de documentul de bază

3.1. Derogare de la punctul 10 – Componenta II – Suport financiar nerambursabil

Valoarea suportului financiar nerambursabil acordat beneficiarului nu poate depăși **50%** din valoarea planului de afaceri și nu poate depăși plafonul maxim de **1.500.000 MDL**. Contribuția proprie a beneficiarului va reprezenta cel puțin 50% din valoarea totală a investiției.

Ponderea suportului financiar și valoarea maximă a acestuia se aplică uniform, fără diferențiere în funcție de clasificarea IMM-ului sau de calitatea specială a fondatorului (tânăr sau femeie).

3.2. Derogare de la punctul 11.1 subpunctul 5 – Termenul de implementare a planului de afaceri

Termenul de implementare a planului de afaceri este, în medie, de 6 luni, dar nu poate depăși durata totală a Acordului. Termenul de efectuare a investiției poate fi prelungit doar pe baza unei cereri motivate, depusă în formă scrisă de către Beneficiar, în limita termenelor prevăzute în Acord.

3.3. Derogare de la punctul 11.1 subpunctul 7 – Modalitatea de transfer a grantului

Suportul financiar nerambursabil se transferă beneficiarului post-investiție, după prezentarea setului complet de documente confirmative ce confirmă realizarea totală a investiției conform contractului de finanțare.

3.4. Derogare de la punctul 14.3 – Eligibilitatea cheltuielilor

Achiziția bunurilor, lucrărilor și serviciilor este considerată eligibilă exclusiv dacă aceasta este inițiată ulterior semnării contractului de finanțare.

Procedura de achiziție, inclusiv documentarea acesteia, se desfășoară în conformitate cu regulile, modelele standardizate și cerințele procedurale stabilite de GIZ, aplicabile tuturor categoriilor de cheltuieli, disponibile la următorul link: <https://www.giz.de/en/partner/funding/downloads#grant-agreement-with-non-german-recipients>.

Investițiile propuse în planul de afaceri vor corespunde prevederilor **Obiectivului de dezvoltare de la litera C – modernizare tehnologică și eficiență energetică**, cu excepția celor indicate la subpunctul 4, și anume: *Achiziționarea sistemelor de producere agricolă cu valoare înaltă în teren protejat, care pot fi compuse din structuri de susținere, acoperire transparentă și echipamente auxiliare de microclimă, irigare, ventilație, umbrire sau încălzire (sere, solarii, tuneluri, etc.). Sistemele de producere trebuie să fie destinate producerii horticole, inclusiv cultura legumelor, fructelor, arbuștilor, pepenilor și rădăcinoaselor, florilor și a altor culturi horticole, care sunt neeligibile în cadrul prezentului Acord.*

4. Prevederi specifice aplicabile implementării Acordului

În plus față de cerințele de bază, pentru proiectul „Creșterea rezilienței energetice a IMM-urilor din Republica Moldova” se stabilesc următoarele prevederi specifice:

4.1. Extinderea listei de documente

În completarea documentelor prevăzute la punctul 10.1, Beneficiarul va prezenta Raportul de audit energetic, obținut în urma asistenței tehnice furnizate de GIZ privind eficiența energetică industrială.

4.2. Criterii de eligibilitate specifice

Adițional criteriilor specificate pentru solicitant la punctul 14.1, se aplică suplimentar următorul criteriu specific:

Solicitantul a beneficiat de asistență tehnică în domeniul îmbunătățirii eficienței energetice industriale și deține un raport de audit energetic.

5. Bugetul pentru implementarea Acordului

Bugetul Acordului este în valoare de 1.850.000 EUR și este suplimentar bugetului prevăzut de Instrument. Acest buget este destinat acordării suportului financiar nerambursabil beneficiarilor. Din cadrul bugetului de stat al Instrumentului vor fi acoperite cheltuielile administrative și de implementare aferente ODA, în limita a 10% din valoarea dosarelor aprobate în cadrul Acordului, dar nu mai mult decât echivalentul a 185.000 EUR.

6. Ordinea de aplicare a prevederilor

În cazul oricărei diferențe între prevederile Instrumentului și prevederile prezentei anexe:

- a) pentru implementarea Acordului prevederile anexei prevalează.
- b) pentru aspectele nereglementate prin această anexă rămân valabile prevederile documentului de bază.